AÐALSKIPULAG
REYKJAVÍKUR
2040

Landnotkunarheimildir
við Hringbraut

Hringbraut sem aðalgata frá Bjarkargötu
að Ánanaustum

Lýsing skipulagsgerðar
og drög að tillögu

Lögð fram sbr. 1–2. mgr. 30. gr. skipulagslaga
nr. 123/2010

Október 2024

Með verklýsingu þessari (sbr. 1. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010) eru boðaðar breytingar á Aðalskipulagi Reykjavíkur 2040 (AR040) varðandi skilgreiningu landnotkunarheimilda við Hringbraut. Fyrirhuguð breyting felst í því að stærri hluti götunnar verði skilgreindur sem aðalgata.

Verklýsing og drög að tillögu lögð fram sbr. 1-2. mgr. 30 gr. skipulagslaga. *Vísað í borgarráð.*

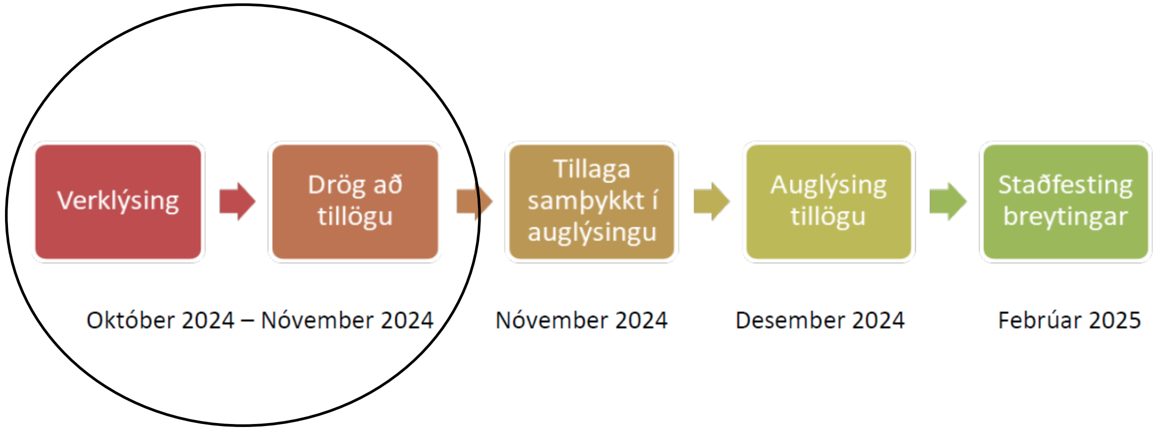

Aðalskipulag Reykjavíkur 2040, Hringbraut, aðalgata

Breytingartillaga – drög

Möguleg breytingartillaga felur það í sér að Hringbraut verði skilgreind sem aðalgata á afmörkuðum hluta hennar, austan Suðurgötu, þ.e. frá Hringbraut nr. 34 að nr. 22. Lóðir sem standa við Hringbraut á þessum hluta hennar, munu þar með eftirleiðis njóta aðalgötuheimilda, sbr. viðkomandi skilgreining, í stað almennra heimilda sem gilda um íbúðarbyggð (sjá 2. kafla).

- **Horft til jafnræðis húseigenda, þá er eðlilegt að skilgreining aðalgötuheimilda nái til allra götuhliða Hringbrautar, þar sem íbúðarbyggð liggur að götunni, enda um sambærilegar götuhliðar að ræða og sömu megin markmið aðalskipulags lögð til grundvallar.**
- **Til marks um að horft er á götuhliðar Hringbrautar með sambærilegum hætti í aðalskipulaginu, þá er Hringbraut öll skilgreind sem borgargata til framtíðar og þannig litið á hana sem heildstæða skipulagseiningu.**
- **Flestar þær götur sem skilgreindar eru sem borgargötur innan íbúðarbyggðar í aðalskipulaginu eru einnig skilgreindar sem aðalgötur. Því er eðlilegt að umræddur götuhluti Hringbrautar austan Suðurgötu, verði einnig skilgreindur sem aðalgata.**

Mismunur skilgreiningar á íbúðarbyggð og aðalgötu:

Megin munur á landnotkunarheimildum við aðalgötur og í almennri íbúðarbyggð (sbr. almenn ákvæði og sérákvæði um íbúðarbyggð í 3. kafla í AR2040), felst í víðari heimildum um gististaði við aðalgötur. Ennfremur má ætla að almennt séu víðari heimildir um atvinnustarfsemi við aðalgötur en í almennri íbúðarbyggð, m.a. varðandi mögulegt ónæði og umfang starfsemi (m.a. fjölda starfsmanna), enda valdi starfsemi almennt minna ónæði í aðalgötum, sem eru oft umferðarþungar götur, en í friðsælum húsagötum.

Aðalskipulag Reykjavíkur 2040, Hringbraut, aðalgata

Mat á umhverfisáhrifum – drög að mati

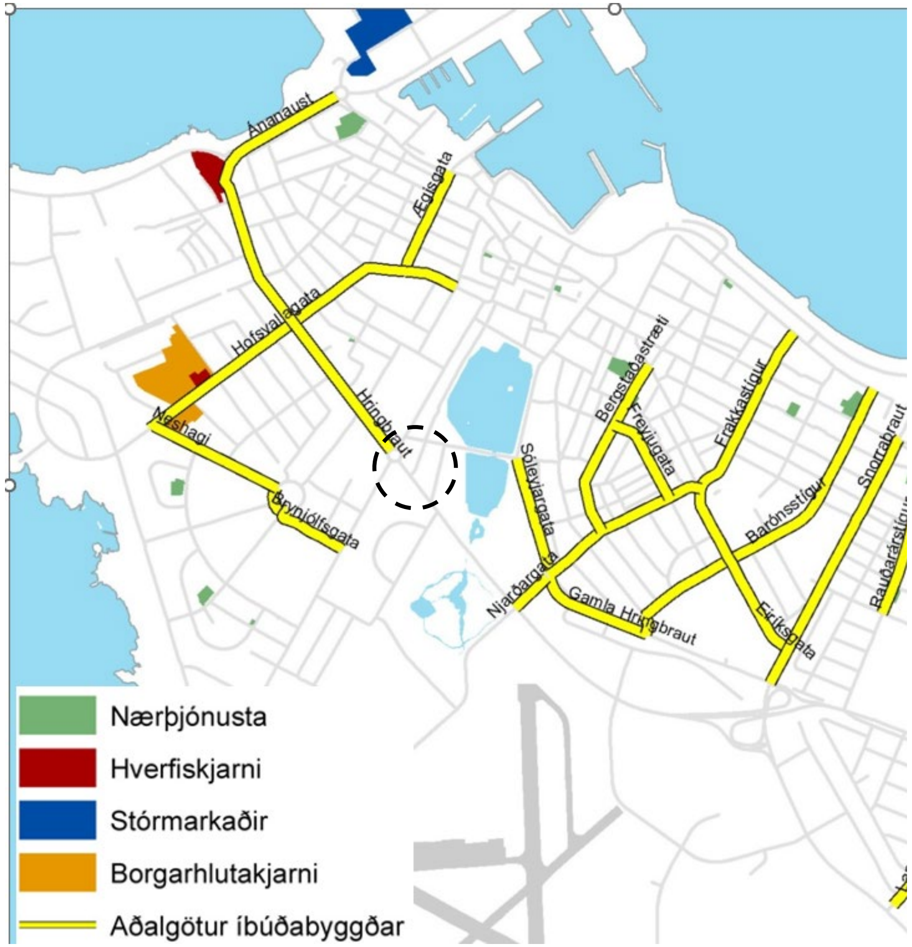

Umhverfisþáttur	Matsspurningar		Viðmið og gögn
Sjálfbærari og lífvænlegri íbúðarhverfi	1. 2.	Hefur breyting áhrif á aðgengi íbúa í hverfinu að verslun og þjónustu? Stuðlar breyting að fjölbreyttara mannlífi og virkari almenningsrýmum?	Megin markmið AR2040 um eflingu verslunar- og þjónustu innan íbúðarhverfa og sjálfbærari hverfi, sbr. stefnan stefnan um *Kaupmanninn á horninu* og stefna um borgargötur og aðalgötur
Húsnæðismál	1.	Leiðir breyting til fækkunar íbúða á húsnæðismarkaði?	Megin markmið AR2040 í húsnæðismálum og Húsnæðisáætlun Reykjavíkur 2024-2033
Landnotkun og byggingarmagn	1. 2. 3.	Hefur breyting óafturkræf áhrif á landnotkun? Hvernig samræmist breyting landnotkun á aðliggjandi lóðum? Leiðir breyting til aukins byggingarmagns?	Sbr. stefna *AR2040* og ákvæði skipulagsreglugerðar
Menningarminjar og borgarverndarstefna og yfirbragð byggðar	1.	Hefur breyting áhrif á menningarsögulegt gildi byggðar eða raskar sögulegri götumynd?	Sbr. borgarverndarstefna AR2040, skráðar minjar og lög um menningarminjar
Heilsa og öryggi	1.	Hefur breyting áhrif á heilsu eða öryggi íbúa í grenndinni?	
Loftslagmál	1.	Mun breyting leiða til aukinnar eða minnkunar á losun CO_2	Sbr. markmið í loftslagsmálum og viðkomandi ákvæði AR2040
Umfang og eðli áhrifa	1.	Er breyting íþyngjandi fyrir einstaka aðila? Hefur breytingin víðtæk áhrif og á stóru svæði?	

Um umfangslitla breytingu er að ræða sem tekur til afmarkaðs svæðis og umhverfisáhrif hennar mun að líkindum verða óveruleg.

Megin munur á landnotkunarheimildum fyrir og eftir breytingu, þ.e. við aðalgötur og í almennri íbúðarbyggð (sbr. kafli 2.1. að framan) felst einkum í víðari heimildum um gististaði. Gististarfsemi getur leitt til aukinnar umferðar fólks og ónæðis vegna þess, en leyfi til gististarfsemi er háð breyttri notkun húsnæðis, þ.e. ef um íbúðarhúsnæði er að ræða í dag og samþykki meðeigenda ef um fjöleignarhús er að ræða.

Víðari landnotkunarheimildir á þessum götukafla geta þannig leitt til eilítið aukins ónæðis í nærumhverfinu, s.s. vegna opnun gististaða eða veitingastaðar, en rétt að líta til þess að hér er um aðalgötu að ræða þar sem umferðarþungi er óvenju mikill fyrir.

Hér þarf einnig að hafa í huga að umfang starfsemi verður ávallt takmarkað, bæði vegna núgildandi ákvæða við aðalgötur og einnig vegna gerð þess húsnæðis sem er við götuna, sem er hluti hverfisverndarsvæðis innan Hringbrautar, skv. borgarverndarstefnu.

Einnig ber að hafa í huga að skilgreining aðalgatna í aðalskipulagi er heimildarákvæði og leiðir ekki sjálfkrafa til breyttrar landnotkunar og almennt ekki til aukins byggingarmagns.

Samráðs- og kynningarferli - afgreiðsla

Umsagnaraðilar	Hagaðilar
Íbúaráð Miðborgar	Íbúasamtök Miðborgar
Svæðisskipulagsnefnd höfuðborgarsvæðisins	Íbúar í grennd við umræddan götuhluta
Kópavogsbær	
Garðabær	
Hafnarfjarðarkaupstaður	
Seltjarnarneskaupstaður	
Mosfellsbær	
Kjósarhreppur	
Skipulagsstofnun	
Umhverfisstofnun	
Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur	
Minjastofnun	
Borgarsögusafn	

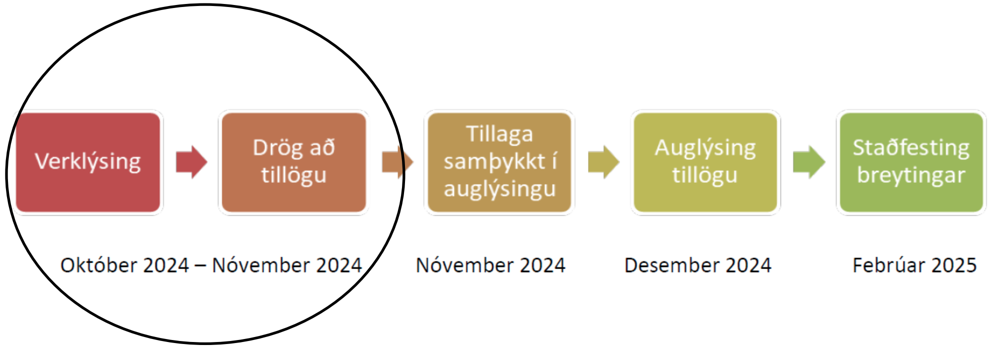

Gert er ráð fyrir að kynningarferli verklýsingar og fyrstu drög að tillögu geti fallið saman í tíma, enda um einfalda breytingu að ræða. Metið verður á grundvelli framkominna umsagna og athugasemda hvort endurbætt tillaga (drög 2) verði kynnt á ný, áður en hún verður samþykkt í lögformlega auglýsingu í 6 vikur.

- Áformuð tillögugerð kynnt með verklýsingu (sbr. 1. mgr. 30. gr. skipulagslaga, ásamt fyrstu drögum að tillögu sbr. 2. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010). Skjalið verður auglýst í fjölmiðlum, sent til skilgreindra hag- og umsagnaraðila og kynnt í skipulagsgáttinni. Gefinn verður ákveðinn frestur til að koma með ábendingar og athugasemdir. Boðið verður uppá fundi fyrir hagsmuna- og umsagnaraðila sem þess óska og frekara kynningarferli ákveðið í samráði við íbúaráð Miðborgar. **Október 2024 – Nóvember 2024**
- Samþykkt tillaga, ásamt umhverfismati, send til athugunar hjá Skipulagsstofnun (sbr. 3. mgr. 30. gr. skipulagslaga). **Nóvember 2024**
- Aðalskipulagsbreyting auglýst skv. 31. gr. skipulagslaga. Breytingartillaga kynnt í 6 vikur og óskað eftir skriflegum athugasemdum **Desember 2024**
- Afgreiðsla og staðfesting tillögu að lokinni auglýsingu. **Febrúar 2025**

Verklýsing og drög að tillögu lögð fram sbr. 1-2. mgr. 30 gr. skipulagslaga. *Vísað í borgarráð.*

RAMMAHLUTI AÐALSKIPULAGS | TILLAGA

Borgarlínan í Reykjavík
Fyrsta lota | Ártúnshöfði - Fossvogsbrú

4.9.2024

VSÓ RÁÐGJÖF

FERLIÐ FRAM AÐ ÞESSU

2018

- Svæðisskipulag höfuðborgar-svæðisins | Borgarlínan

2019

- Samgöngu-sáttmálinn

2020 — Sameiginleg kynning

- Skipulagslýsing fyrir ramma-hlutann RVK og KÓP

2021 — Sameiginleg kynning

Fyrsta lota

- Frumdrög BL
- Matsáætlun
- Vinnslutillaga rammahluta
- Samvinna RVK, KÓP og VBL

2022 — AR 2040

Borgarlínan

- Þéttbýlis-uppdráttur
- Áhrifasvæði Borgarlínu
- Viðmið um þéttleika og hæð byggðar
- Forgangur

2024

- Samgöngu-sáttmálinn Uppfærsla

2024 — Sameiginleg kynning

Fyrsta lota

- Umhverfismat
- Rammahluti RVK og KÓP
- Forhönnun BL

VSÓ RÁÐGJÖF

UMFJÖLLUN Í RAMMAHLUTA AÐALSKIPULAGS

2 **Markmið og forsendur** | Svæðisskipulag, samgöngusáttmáli, Aðalskipulag 2040, aðgerðaráætlun í loftslagsmálum, Landsskipulagsstefna.

3 **Ártúnshöfði – Fossvogur** | Bindandi stefna um legu Borgarlínunnar og staðsetningu Kjarnastöðva: Vogabyggð, Hlemmur, Lækjargata.

4 **Innviðir, leiðbeiningar og viðmið** | Áherslur fyrir deiliskipulag og hönnun innviða, forgangsröðun ferðamáta, Borgarlínustöðvar, gangstéttar, hjólastígar, akbrautir o.fl.

5 **Umhverfismat aðalskipulags** | Helstu umhverfisáhrif aðalskipulagsins. Byggir m.a. á umhverfismatsskýrslu framkvæmda

BINDANDI STEFNA | LEGA

VSÓ RÁÐGJÖF

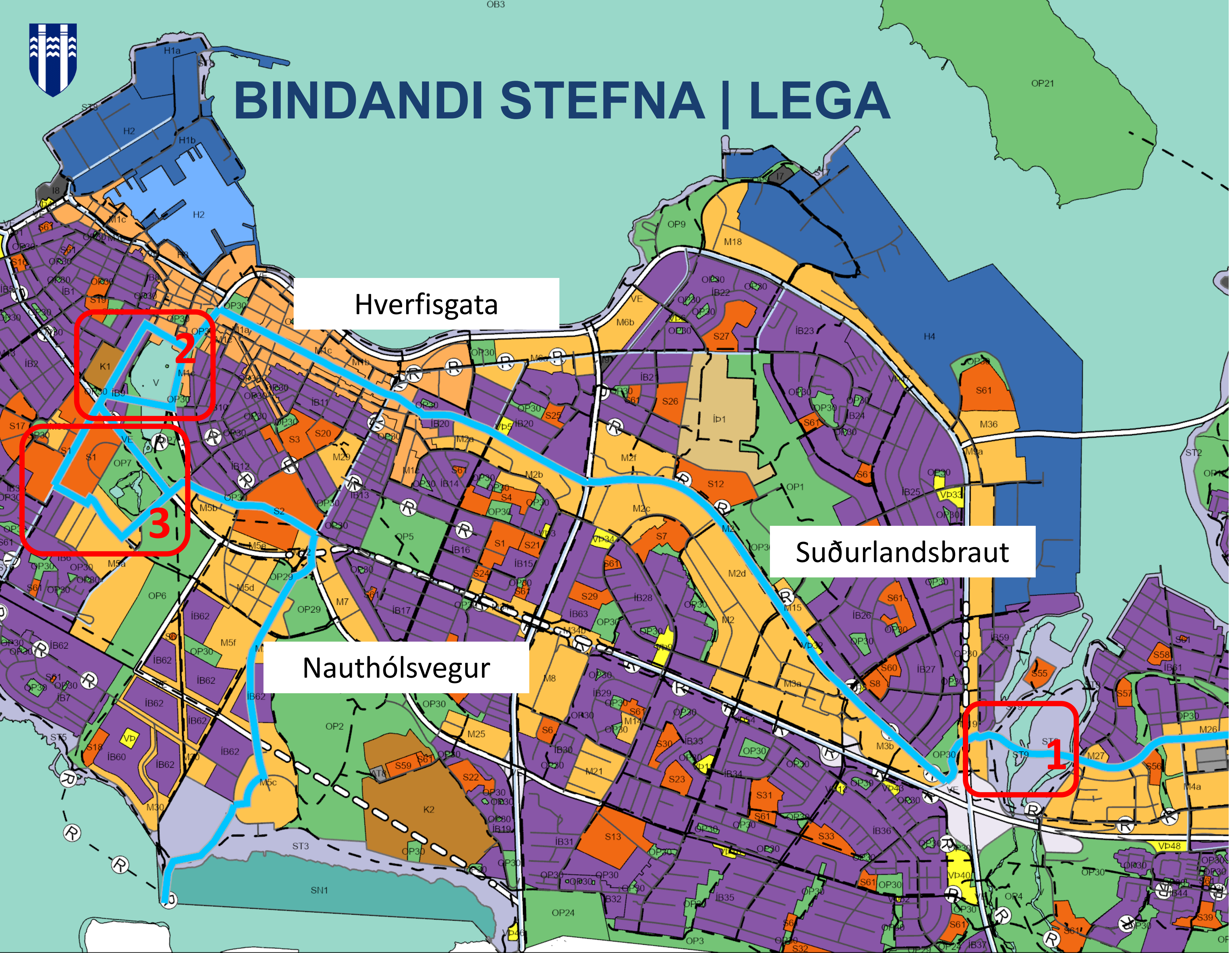

1. Þverun Elliðaárvogs
2. Fríkirkjuvegur / Suðurgata
3. Hringbraut / Sturlugata

VSÓ RÁÐGJÖF

BREYTING Á LEGU VIÐ ELLIÐAÁRVOG

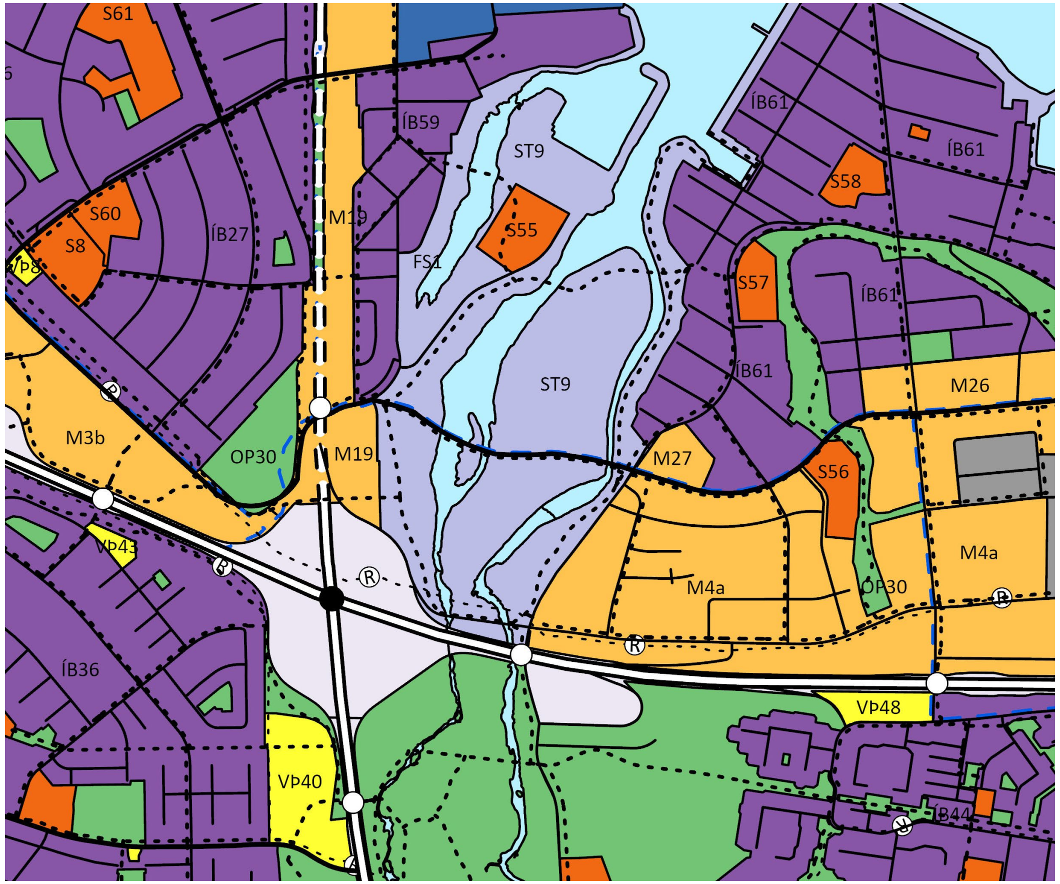

Fyrir breytingu

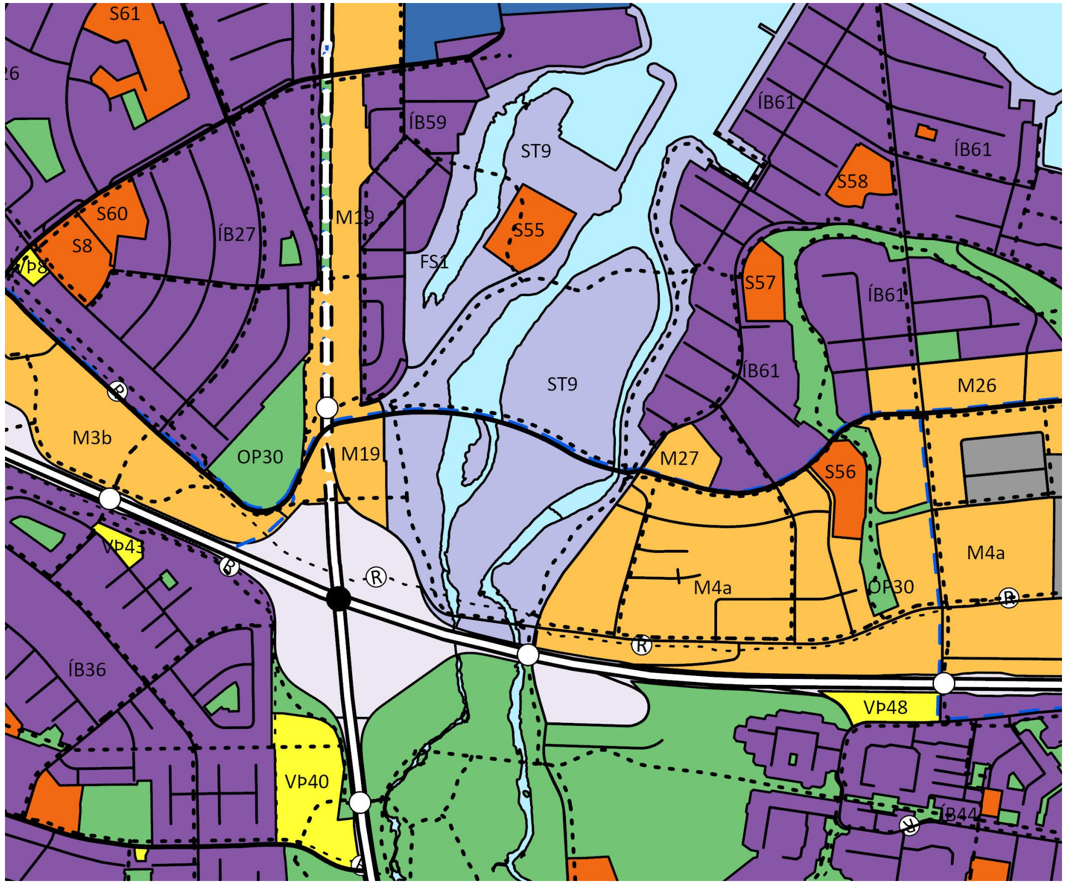

Eftir breytingu

BINDANDI STEFNA | KJARNASTÖÐVAR

VSÓ RÁÐGJÖF

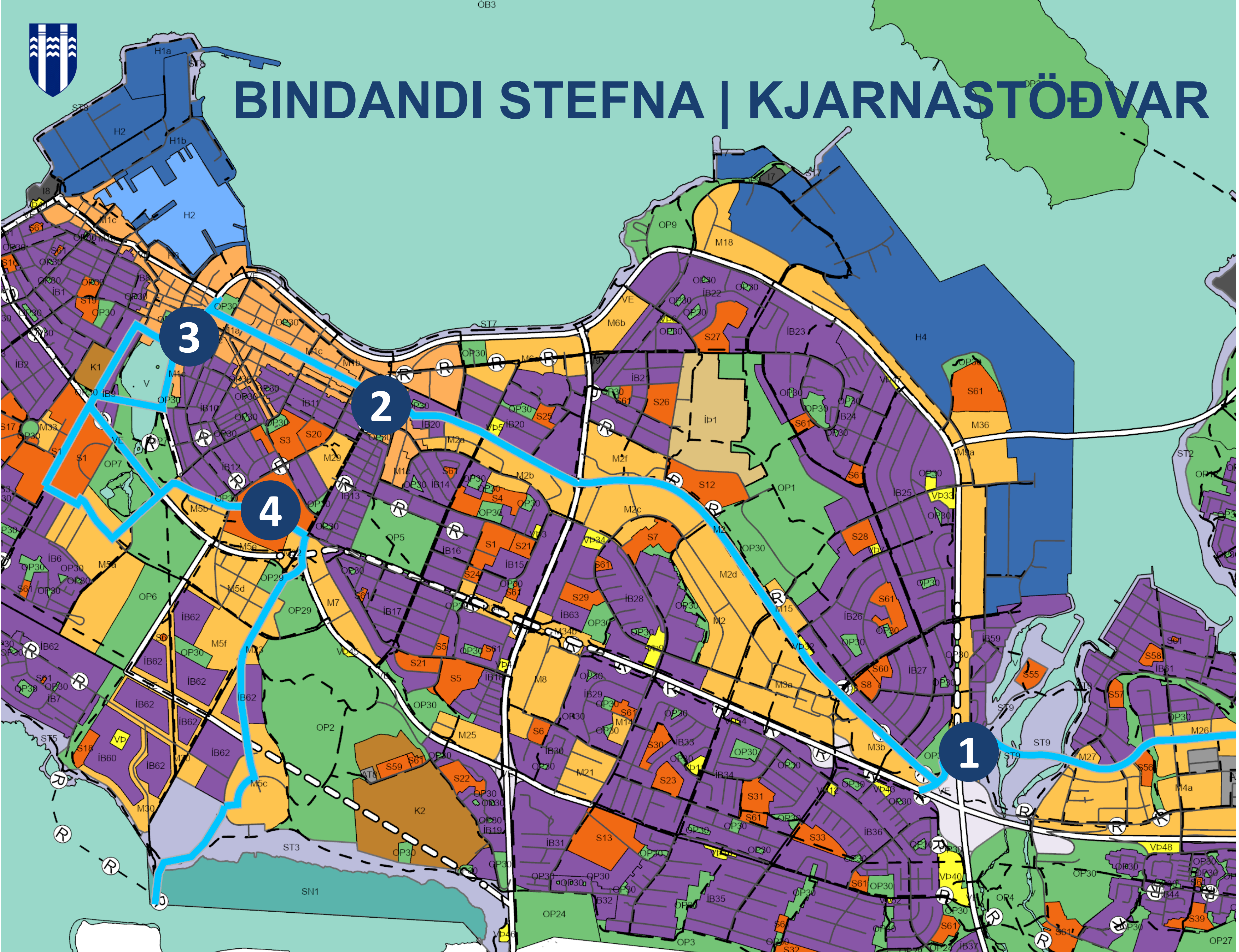

1. Vogabyggð
2. Hlemmur
3. Lækjargata
4. BSÍ / Landspítali*

* Fyrirvari um nákvæma staðsetningu, vegna hönnunar Miklubrautarganga

VIÐMIÐ OG LEIÐBEININGAR

- Borgarlínustöðvar
  - *Leiðbeinandi staðsetning*
  - *Stærðir brautarpalla*
- Borgarlínugötur
  - *Borgarlínubrautir*
  - *Gangstéttar og hjólastígar*
  - *Göngu- og hjólaþveranir*
  - *Akbrautir*
- Dæmi um snið borgarlínugatna
  - *Svigrúm til að hanna snið á annan máta*

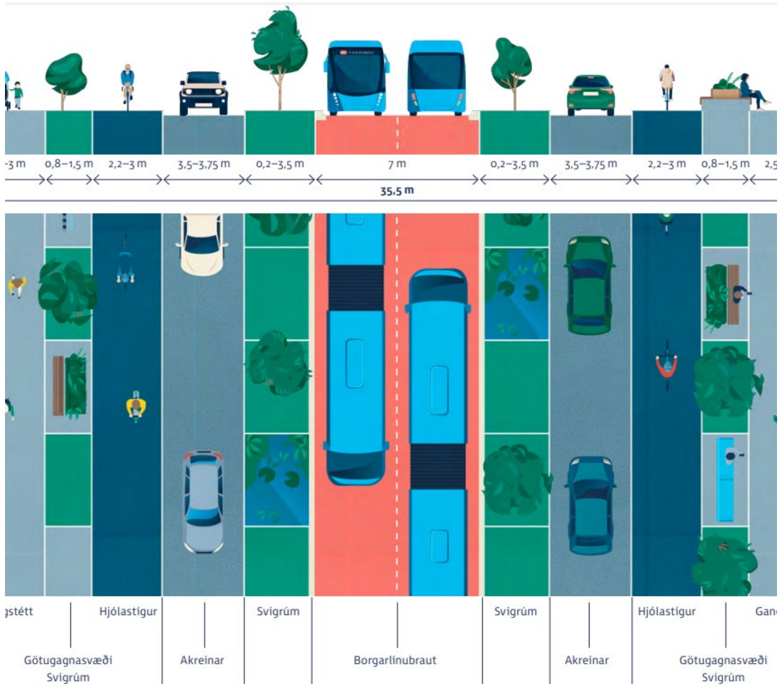

Hönnunarviðmið | Leiðbeiningar

- Staðsetning stöðva og fjarlægð á milli
- Upphækkaðir brautarpallar
- Lengd brautarpalla
- Aðgengi að pöllum
- Breidd stíga og akbrauta
- Öryggi þverana
- Bílastæði
- o.fl.

UMHVERFISÁHRIF

- Byggja að stærstum hluta á umhverfismati framkvæmdarinnar.

Áhersla lögð á :

- Umferð, Elliðaárvoginn, Tjörnina, hljóðvist og loftgæði.

	Samgöngur / ferðavenjur / öryggi	Loftslag	Byggð og byggða-mynstur	Heilsa og öryggi	Náttúru- og menningar-minjar	Veitumannvirki
Skipulagstillaga. Borgarlína	Jákvæð (+)	Jákvæð (+)	Jákvæð (+)	Jákvæð (+)	Neikvæð (-)	Óljós(?)
Núllkostur	Neikvæð (-)	Neikvæð (-)	Óveruleg (0)	Neikvæð (-)	Óveruleg (0)	Óveruleg (0)

AFGREIÐSL OG NÆSTU SKREF

- **Aðalskipulagsbreyting, samþykkt í auglýsing, skv. 31. gr. skipulagslaga**
- Aðalskipulagsbreyting fer til athugunar hjá Skipulagsstofnun, sbr. 3. mgr. 30. gr.
- Reiknað með að opinber auglýsing hefjist um miðjan október, auglýst samhliða sambærilegri breyting í Kópavogi – og ásamt umhverfisskýrslu framkvæmdar
- Frekari kynningaráætlun Borgarlínu verður mótuð á næstu vikum, í samráði við Kópavog, Borgarlínustofu og Betri samgöngur

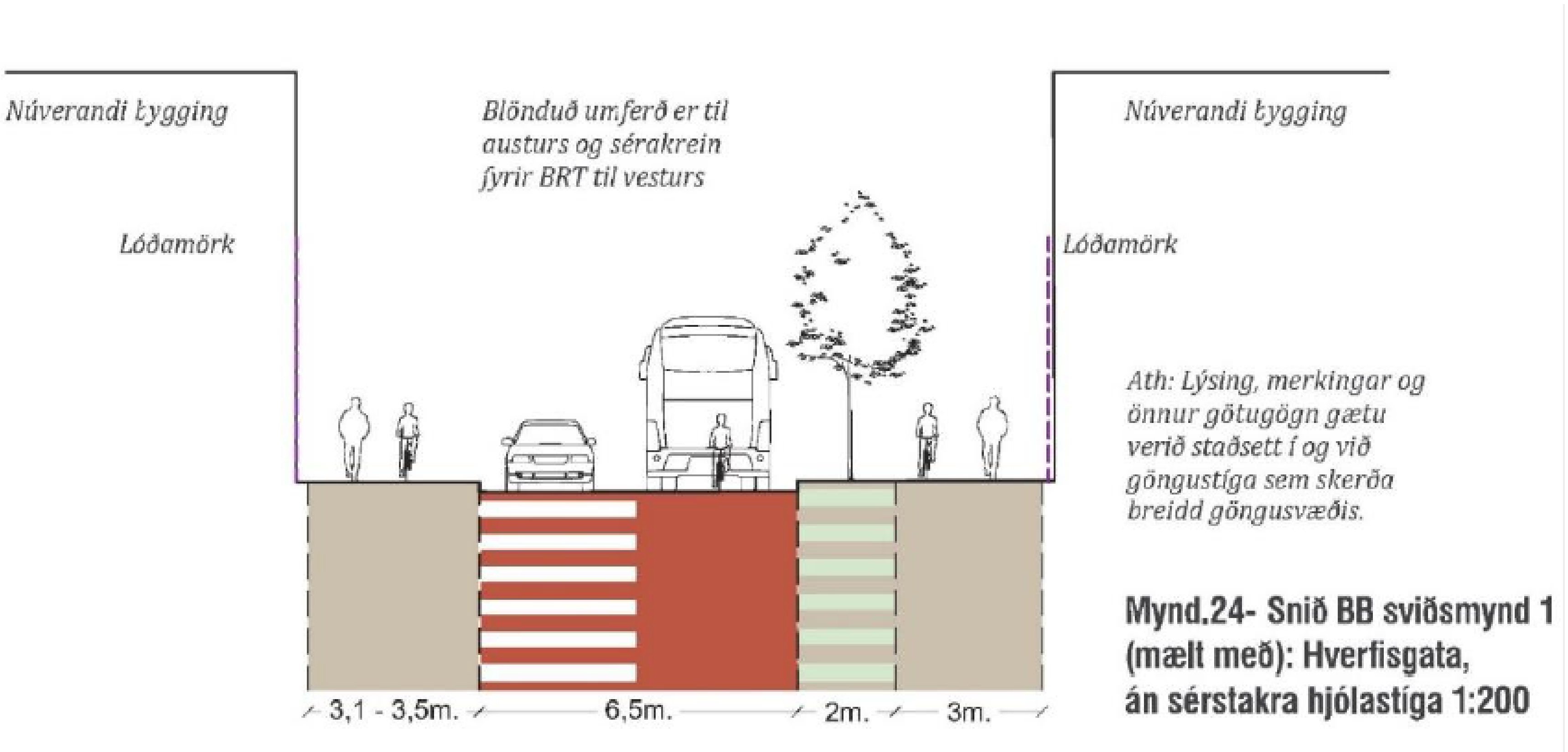

Mynd 5.22 Þversnið af göturými á Hverfisgötu, horft til vesturs. Einstefna til austurs og engir hjólastígar[30]

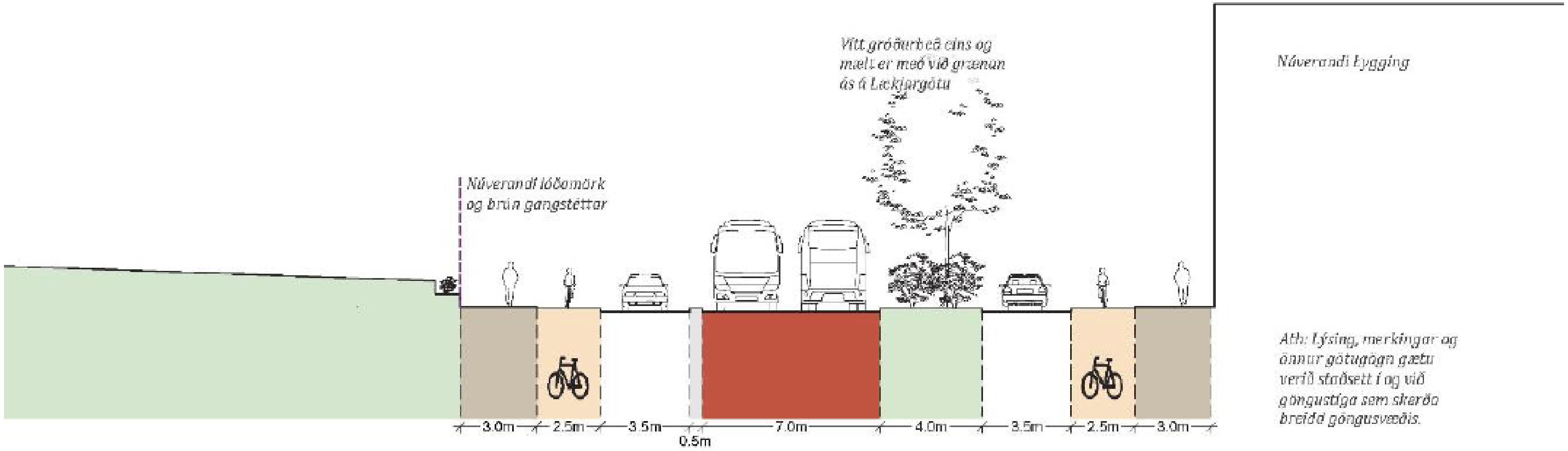

Mynd 5.23 Þversnið af göturými á Lækjargötu framan við Menntaskólann í Reykjavík[31], horft til suðvesturs.

snið.

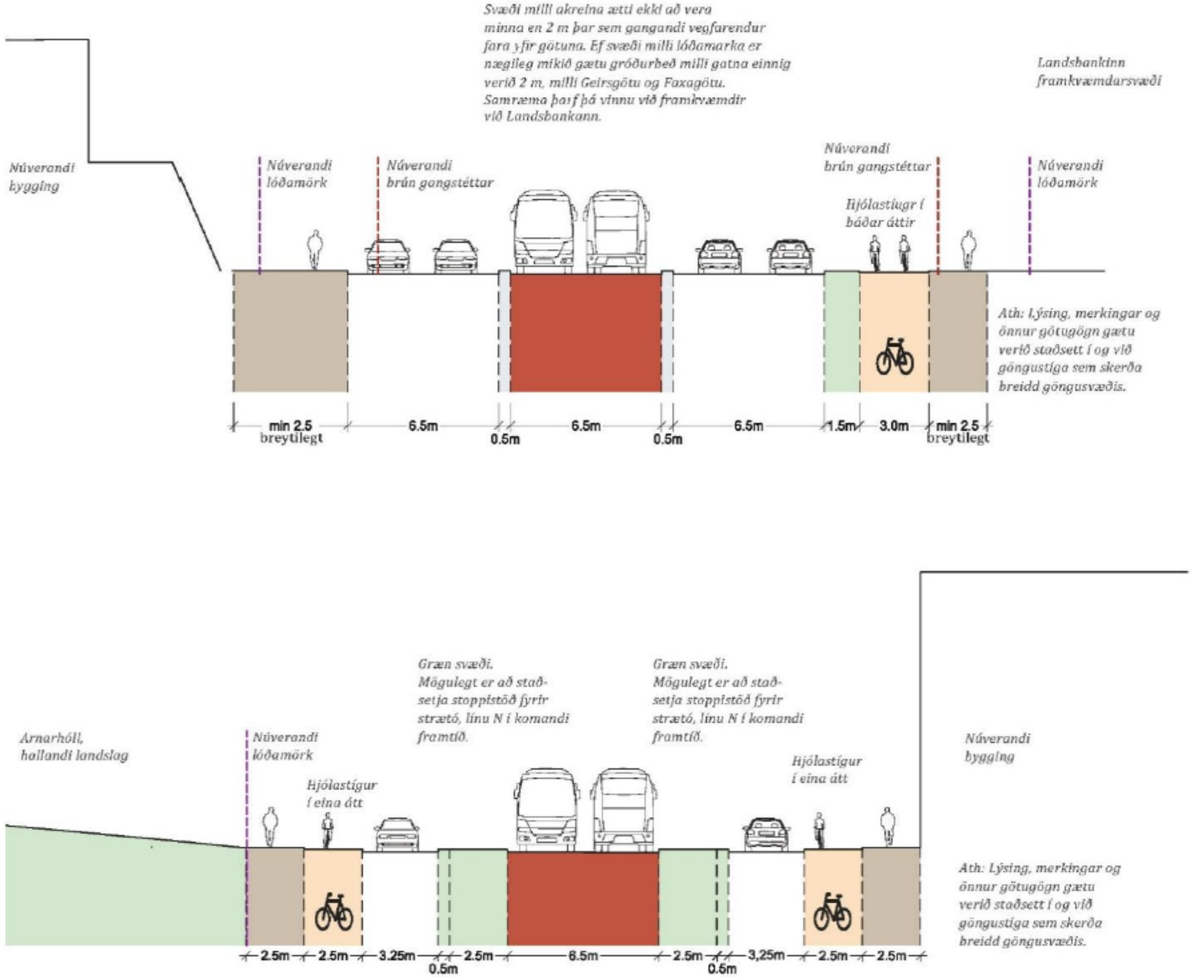

Mynd 5.24 Þversnið af Kalkofnsvegi, neðri myndin sýnir snið á milli Hverfisgötu og Geirsgötu þar sem horft er til norðvesturs og sú efri sýnir snið fyrir framan Landsbankann þar sem horft er til suðvesturs.

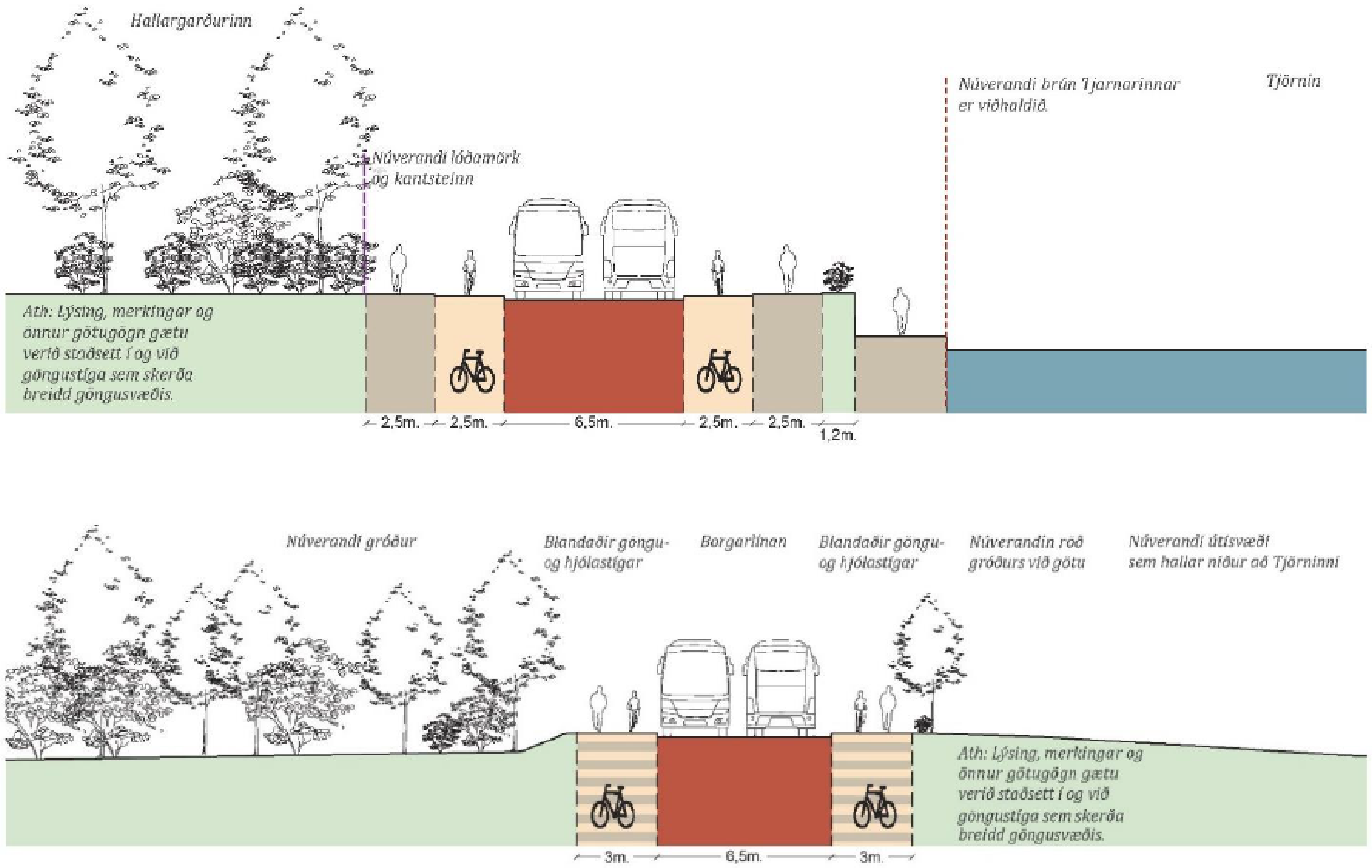

Mynd 5.25 Þversnið af Fríkirkjuvegi þar sem horft er til norðurs og Skothúsvegi þar sem horft er til vesturs á kaflanum Fríkirkjuvegur-Bjarkarbraut[32].

Harpa
Austurhöfn
Hafnartorg
Stjórnarráðið
Þjóðleikhúsið
Skuggahverfi
Lækjartorg
Kvosin
Smiðjustígur
Menntaskólinn í Reykjavík
Frakkastígur
Fríkirkjuvegur
Kvennaskólinn í Reykjavík
Hljómskálagarðurinn
Hlemmur
Höfðatorg
Hlemmur
Fyrirhuguð uppbyggingasvæði
Stöðvar

VSÓ RÁÐGJÖF

BINDANDI STEFNA | LEGA BORGARLÍNUNNAR

Fyrsta lota | 14 km
Þar af 12 km í Reykjavík

Heildaráhrif

Umhverfisþáttur			Vægi áhrifa
Samgöngur og umferðaröryggi			Talsvert jákvæð
Loftslag			Talsvert jákvæð
Hljóðvist			Nokkuð jákvæð
Loftgæði			Nokkuð jákvæð
Ásýnd			Talsvert jákvæð
Jarðfræði og vatnafar	Jarðmyndanir		Nokkuð neikvæð
	Vatnafar		Nokkuð neikvæð
Lífríki	Gróðurfar		Nokkuð neikvæð
	Fuglar		Nokkuð neikvæð
	Vatnalíf		Óveruleg
Landnýting og þróun borgar			Talsvert jákvæð
Menningarminjar			Nokkuð neikvæð
Samfélag og félagshagfræðilegir þættir	Lýðheilsa	Framkvæmdatími	Nokkuð neikvæð
		Rekstrartími	Talsvert jákvæð
	Félagshagfræði		Talsvert jákvæð

Samgöngur

Breyting á umferða-
skipulagi

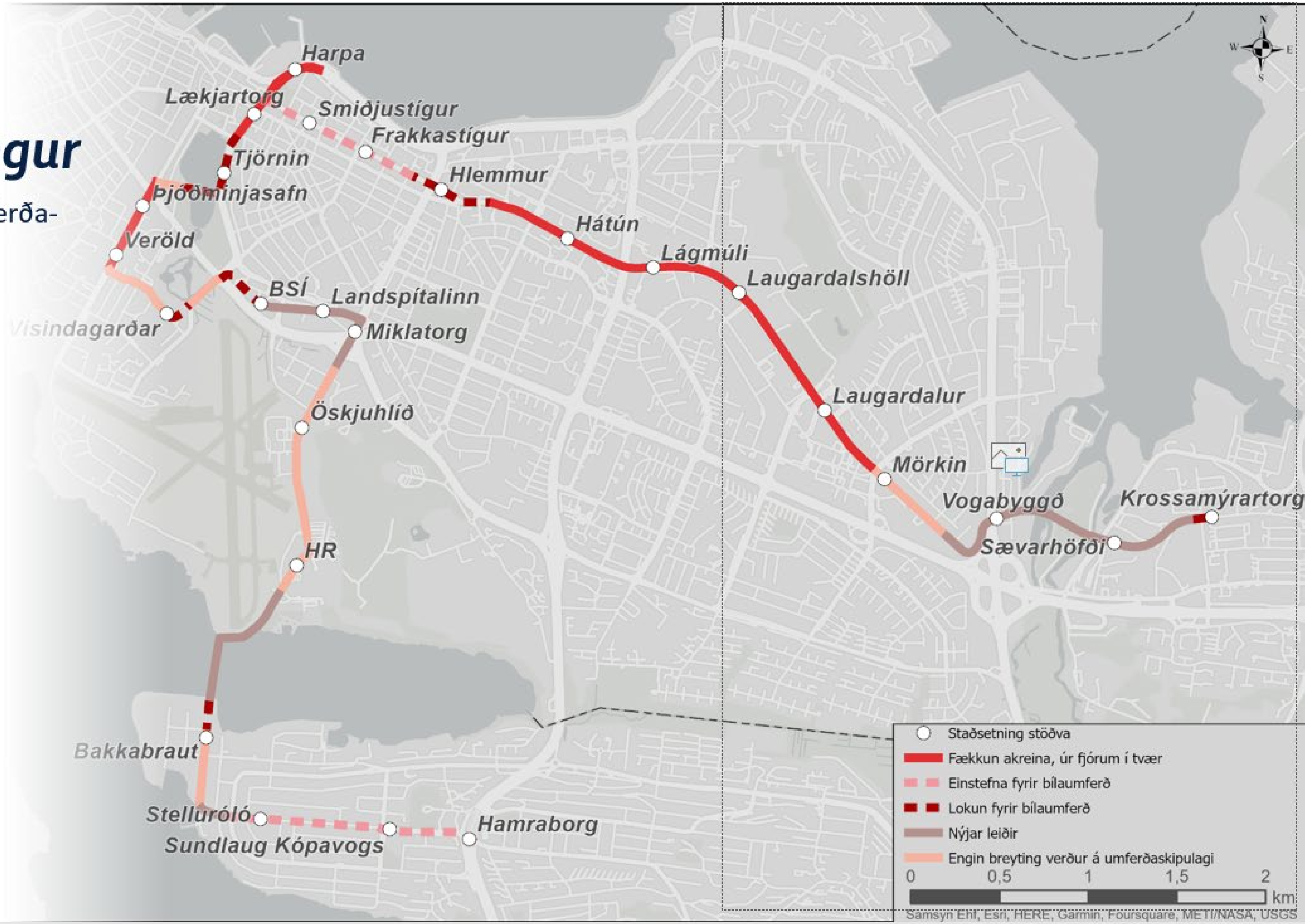

Yfirlit

Heildarlengd leggsins er 1.050 m, ein BRT-stöð (Vogastöð) og 25 m löng brú á austurkvísl Elliðaáa.

Þrjár sviðsmyndir eru skoðaðar fyrir brýrnar með og án landfyllinga og grjótvarna í leirsvæði.

Allar sviðsmyndir g.r.f. steyptum brúm, ekki er lagt til að byggðar verði stál brýr vegna kostnaðar.

Lega brúnna í sviðsmyndum liggur milli grænu og fjólubláu línanna á myndinni.

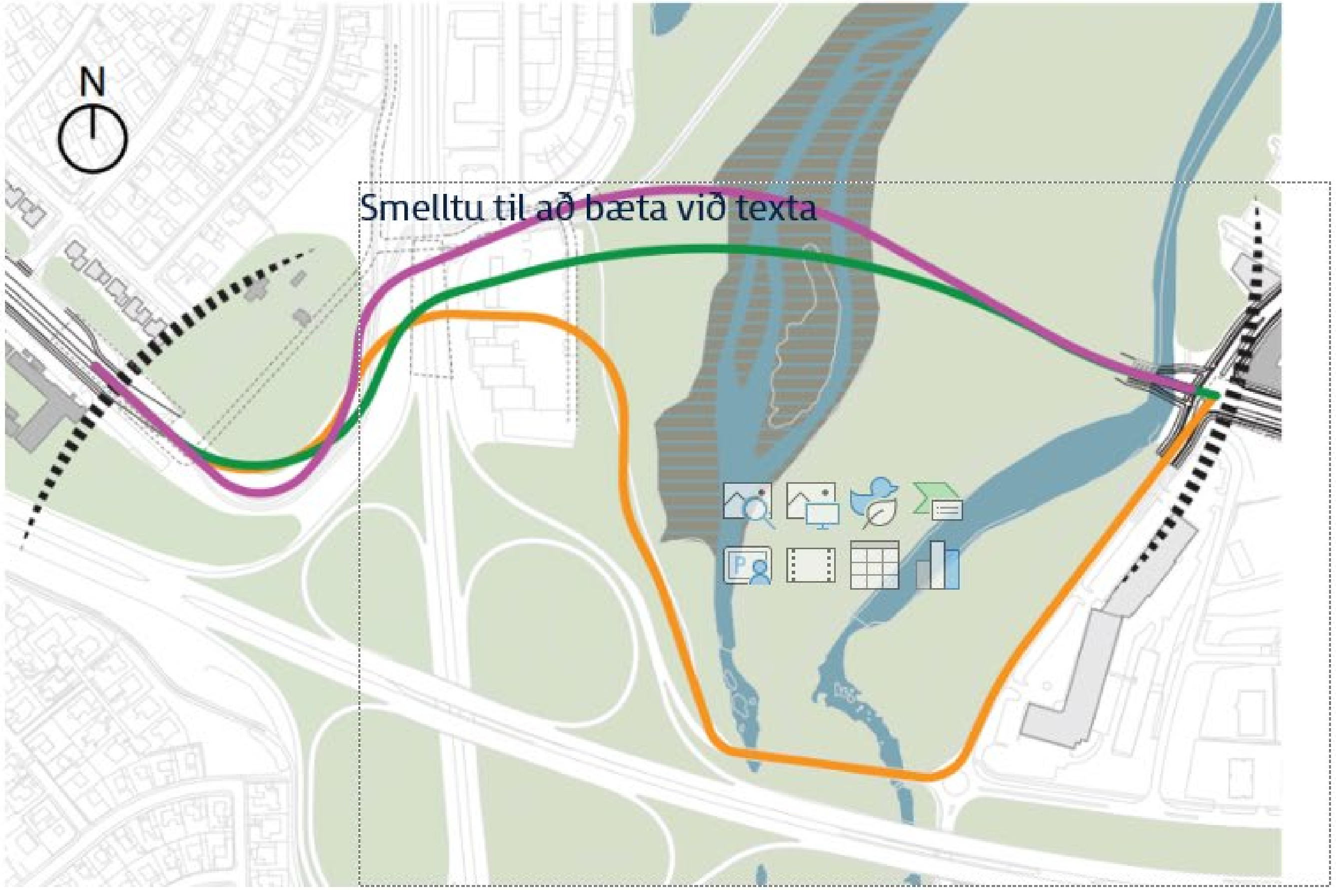

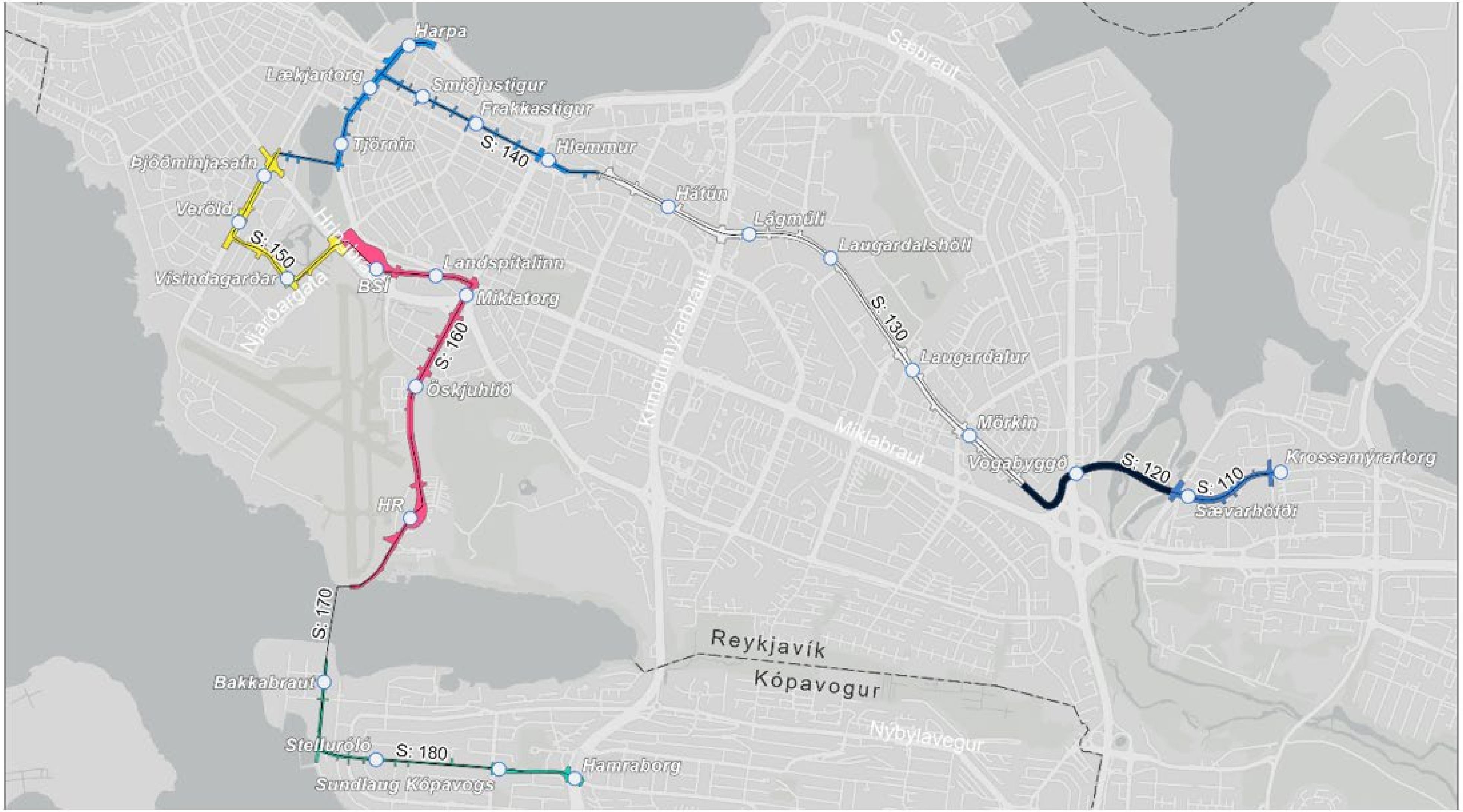

Yfirlit yfir Borgarlínu lotu 1

Samgöngur
Mismunakort

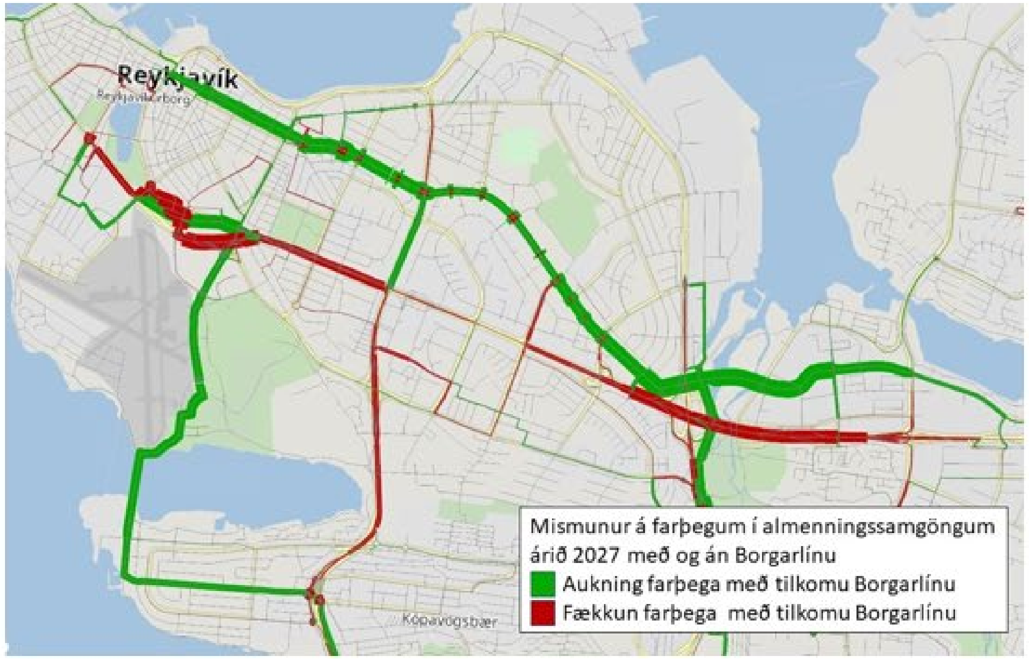

UMSAGNIR OG ÁBENDINGAR Á FYRRI STIGUM

- Forsendur Borgarlínunnar.
- Lega Borgarlínunnar og forgangsröðun.
- Hönnun og stígakerfi.
- Staðsetning borgarlínustöðva.
- Áhrif á umferð.
- Umferðaröryggi.
- Umhverfisáhrif.
- Þétting við samgönguása.
- Samráð.